

# **ЗАКОН**

## **О ВОЈНОМ ОБРАЗОВАЊУ**

### **I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ**

#### **1. Предмет уређивања**

##### **Члан 1.**

Овим законом уређују се војно образовање, положај ученика, кадета, студената, полазника и слушалаца, организација војног образовања, положај наставног особља у војношколским установама, финансирање војношколских установа, специфичности војног образовања у односу на образовни систем Републике Србије, као и друга питања од значаја за функционисање и развој војног образовања.

Термини изражени у овом закону у граматичком мушком роду подразумевају природни женски и мушки пол лица на које се односе.

#### **2. Појам војног образовања**

##### **Члан 2.**

Војно образовање представља процес учења, односно стицања знања и усавршавања стечених знања и вештина, којим се остварују посебни циљеви који произилазе из природе војне службе и посебних услова под којима се обављају послови за потребе одбране и Војске Србије.

Војно образовање обухвата школовање, усавршавање и војностручно оспособљавање, који су првенствено намењени професионалним припадницима Војске Србије за вршење послова и задатака из надлежности Министарства одбране и Војске Србије.

Војно образовање од посебног је значаја за одбрану Републике Србије.

##### **Члан 3.**

Школовање, у смислу овог закона, представља образовни процес чијом се реализацијом стичу општа и стручна знања и способности, вештине и вредности кроз савладавање образовних садржаја.

##### **Члан 4.**

Усавршавање, у смислу овог закона, представља образовни процес којим се унапређују стечена знања и способности са циљем њихове примене у пракси.

##### **Члан 5.**

Војностручно оспособљавање, у смислу овог закона, представља образовни процес којим се стичу знања и вештине потребне за обављање дужности одређеног нивоа у роду или служби и успешно извршавање мисија и задатака Војске Србије.

### **3. Значење појединих појмова**

##### **Члан 6.**

Поједини појмови који се користе у овом закону имају следеће значење:

1) **војношколска установа** је установа која обавља делатности у систему војног образовања у складу са законом, својим општим актом и циљевима оснивања;

2) **ученик** је лице које се школује у средњој војној школи, ради пријема у професионалну војну службу или пријема у службу, односно ради даљег наставка школовања и усавршавања за потребе Министарства одбране и Војске Србије;

3) **кадет** је лице из грађанства и лице са стеченим средњим војним образовањем, које се школује на основним или интегрисаним академским студијама на Универзитету одбране у Београду (у даљем тексту: Универзитет) ради пријема у професионалну војну службу;

4) **студент** је лице из грађанства које се школује на студијама које се реализују на Универзитету у својству самофинансирајућег студента, страни држављанин који се школује на Универзитету и лице које се школује на студијама другог и трећег степена које се реализују на Универзитету;

5) **полазник** је лице које похађа опште програме усавршавања, програм обуке за резервне официре Војске Србије и лице које се војностручно оспособљава за пријем у професионалну војну службу, после завршеног школовања у грађанству, у складу са овим законом;

6) **слушалац** је лице које похађа каријерна усавршавања у складу са овим законом;

7) **специјализант** је лице које похађа усавршавање здравствених радника и здравствених сарадника;

8) **школска година** је временски период у коме средње војне школе остварују образовно васпитни рад, војне високошколске установе изводе студије, а Школа националне одбране реализује каријерна усавршавања;

9) **стручне компетенције** представљају стечена знања, вештине и способности неопходне за обављање дужности односно занимања;

10) **правила студија** представљају скуп правних норми којима се ближе уређује организација и извођење студија, упис, напредовање студената у току студија, вредновање рада у току студија, као и друга питања од значаја за остваривање студија првог, другог и трећег степена у складу са специфичностима војног образовања;

11) **страни држављанин** је лице које нема држављанство Републике Србије, а школује се и усавршава примарно за потребе оружаних снага страних земаља, за потребе правних лица чије је седиште ван територије Републике Србије или за сопствене потребе.

#### **4. Начела**

##### **Члан 7.**

Војно образовање заснива се на посебним начелима која произилазе из природе војне службе и организације и рада војношколских установа уз поштовање људских права и грађанских слобода укључујући и забрану дискриминације.

##### **Начело руковођења и организације**

##### **Члан 8.**

Руковођење војношколским установама остварује се применом субординације, кроз јединствено и усклађено деловање при предузимању радњи и мера ради остваривања циљева војног образовања и унапређења система војног образовања.

Организација и пословање заснива се на општим актима војношколских установа и прописима о организацији и материјалном и финансијском пословању војних установа.

### **Начело аутономије у систему образовања**

#### **Члан 9.**

Војношколске установе имају посебан статус у систему образовања који се заснива на унутрашњем уређењу војних установа и систематизацији формацијских места наставног особља које се бира из реда професионалних припадника Војске Србије и запослених у Министарству одбране и Војсци Србије.

### **Начело обезбеђења квалитета и ефикасности**

#### **Члан 10.**

Квалитет и ефикасност војног образовања обезбеђује се у складу са потребама система одбране и прописима о одбрани и Војсци Србије.

### **Начело планирања, развоја и усавршавања војног образовања**

#### **Члан 11.**

Војно образовање, научноистраживачки и стручни рад од значаја за одбрану и Војску Србије заснован је на јединственом и интегрисаном планирању, развоју и усавршавању под условима који су уређени законом којим се уређује одбрана и прописима о заштити тајних података.

### **Начело законитости**

#### **Члан 12.**

Права, обавезе и одговорности ученика, кадета, студената, полазника и слушаца уређени су овим законом, прописима о одбрани и Војсци Србије, уговорима и прописима којима је уређена војна служба.

### **Начело координације и сарадње**

#### **Члан 13.**

Начело координације и сарадње огледа се у организовању посредних и непосредних контаката и размени информација и података између унутрашњих јединица Министарства одбране и Војске Србије, ради заједничког деловања на унапређењу војног образовања, кроз спајање теорије и праксе.

## **5. Надлежност у средњем и високом војном образовању**

#### **Члан 14.**

Послове у вези са планирањем и организовањем војног образовања врше Министарство одбране, Универзитет и органи других војношколских установа.

#### **Члан 15.**

Министарство одбране:

- 1) прати развој војног образовања;
- 2) утврђује мере за унапређење војног образовања;
- 3) планира и организује војно образовање у складу са стратешким документима у области одбране, безбедности и образовања;

4) распоређује финансијска средства из буџета Републике Србије намењена војношколским установама и контролише њихово коришћење;

5) утврђује потребу за оснивањем или укидањем средњих војних школа и војних високошколских установа;

6) води регистар војношколских установа;

7) обезбеђује редовну попуу кадрова у војношколским установама;

8) врши надзор над спровођењем одредаба овог закона;

9) даје сагласност на образовни профил официјског кадра, на основу усаглашеног предлога Генералштаба Војске Србије и Универзитета;

10) доноси основе наставног плана и програма, као и наставни план и програм, на основу усаглашеног предлога Генералштаба Војске Србије и Универзитета;

11) даје сагласност на предлог мера за унапређење система војног образовања;

12) даје сагласност на основе студијских програма на основу усаглашеног предлога носиоца функције образовања, Генералштаба Војске Србије и Универзитета;

13) даје сагласност на основе програма каријерних усавршавања и одобрава програме каријерних усавршавања, на основу усаглашеног предлога носиоца функције образовања, Генералштаба Војске Србије и Универзитета;

14) доноси план ангажовања јединица, средстава, објеката и полигона за потребе војних школа и центара за усавршавање;

15) уређује планирање и коришћење средстава програмске активности намењене за унапређење стања у области војног образовања и војне научноистраживачке делатности и утврђује право на коришћење средстава и расподелу средстава;

16) обавља и друге послове утврђене законом.

#### **Члан 16.**

Универзитет:

1) интегрише образовну и научноистраживачку делатност војношколских установа и научноистраживачких организација у свом саставу и њихово јединствено и усклађено деловање;

2) предлаже Министарству одбране мере за унапређење војног образовања, на основу исказаних потреба Генералштаба Војске Србије;

3) утврђује заједничку политику и заједничке развојне планове војношколских установа;

4) обезбеђује размену ученика, кадета, студената и наставног особља са другим средњим школама и универзитетима;

5) обезбеђује контролу и унапређење квалитета и конкурентности наставног, научног и стручног рада;

6) обезбеђује упућивање ученика, кадета, студената, полазника и слушаца на обуку, курсеве и семинаре;

7) обезбеђује рационално коришћење људских и материјалних ресурса;

8) уређује правила студирања и усавршавања;

9) интегрише и друге функције, у складу са законом и својим општим актом.

#### **Члан 17.**

На војно образовање, поред одредаба овог закона, примењују се одредбе прописа којима се уређује војна служба и организација и рад војних установа, као и одредбе републичких прописа у области средњег образовања и васпитања и високог образовања.

## **II. ШКОЛОВАЊЕ, УСАВРШАВАЊЕ И ВОЈНОСТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ**

### **1. Заједничке одредбе**

#### **Члан 18.**

Школовање обухвата средње образовање и васпитање и високо образовање које реализују војношколске установе и образовне институције Републике Србије и других држава за потребе Министарства одбране и Војске Србије.

Усавршавање чине општи програми усавршавања, каријерна усавршавања и усавршавања здравствених радника и здравствених сарадника које реализују војношколске установе и јединице и установе Министарства одбране и Војске Србије и образовне институције Републике Србије и других држава за потребе Министарства одбране и Војске Србије.

Војностручно оспособљавање обухвата програме обуке коју похађају лица која се школују ради пријема у професионалну војну службу, полазници војностручног оспособљавања за резервне официре Војске Србије и кандидати за пријем у професионалну војну службу после завршеног школовања у грађанству.

Министар одбране или лице које он овласти закључује уговор о школовању, усавршавању и војностручном оспособљавању са ученицима, кадетима, студентима, полазницима, слушаоцима и специјализантима.

#### **Члан 19.**

У процесу школовања, усавршавања и војностручног оспособљавања поред носиоца реализације могу се ангажовати и друге јединице и установе Министарства одбране и Војске Србије у складу са исказаним потребама.

### **2. Средње војно образовање и васпитање и високо војно образовање**

#### **а) Средње војно образовање и васпитање**

#### **Члан 20.**

Средње војно образовање и васпитање остварује се кроз школовање и развијање мотивације за војни позив, првенствено ради стицања општег или стручног образовања у циљу:

- 1) наставка школовања у војним високошколским установама;
- 2) пријема у професионалну војну службу у својству подофицира;
- 3) пријема у службу у својству цивилног лица.

Средње војно образовање и васпитање планира се и развија у складу са потребама одбране и Војске Србије и од посебног је значаја за одбрану.

**Члан 21.**

Настава у средњој војној школи планира се наставним планом и програмом, који доноси министар одбране уз сагласност Генералштаба Војске Србије.

**Члан 22.**

Наставни план и програм који реализује средња војна школа основни је документ којим се дефинишу облици образовно-васпитног и наставног рада.

**Члан 23.**

Облици образовно-васпитног и наставног рада у средњој војној школи су:

- 1) редовна настава (теоријска и практична);
- 2) додатна настава;
- 3) допунска настава;
- 4) консултативни рад;
- 5) припремна настава;
- 6) факултативна настава.

Образовно-васпитни и наставни рад остварује се на српском језику.

**Члан 24.**

Средња војна школа, у складу са основама наставног плана и програма и прописима о средњем образовању и васпитању, предлаже наставни план и програм.

**Члан 25.**

Основама из члана 24. овог закона утврђују се:

- 1) циљ школовања;
- 2) почетак и завршетак школске године;
- 3) обавезне образовне области и наставни предмети;
- 4) минималан број часова за поједине образовне области;
- 5) образовно-васпитни задаци;
- 6) друга питања од значаја за наставни план и програм.

**Члан 26.**

Наставним планом и програмом из члана 21. овог закона утврђују се:

- 1) циљ и задаци школовања;
- 2) наставне области;
- 3) предмети, њихов распоред и укупан број часова по години школовања;
- 4) други облици наставе и њихов распоред и укупан број часова по години школовања;
- 5) начин реализације предмета и провере знања;
- 6) друга питања од значаја за реализацију наставног процеса.

**Члан 27.**

Начин израде и елементе поступка вредновања и усавршавања наставних планова и програма уређује министар одбране, на предлог средњих војних школа.

**Члан 28.**

На основу донетог наставног плана и програма, пре почетка школске године, средње војне школе израђују годишњи програм рада, на начин и у роковима дефинисаним статутом школе.

Садржај годишњег програма рада уређује се у складу са прописом којим је уређена документација средњих војних школа.

**б) Високо војно образовање****Члан 29.**

Високо војно образовање реализује се интегрисањем образовне и научноистраживачке делатности ради сталног унапређења квалитета наставе и усавршавања научноистраживачког и стручног рада од значаја за одбрану и Војску Србије.

Високо војно образовање остварује се школовањем на студијама првог, другог и трећег степена, у оквиру образовно-научних поља, као и кроз основна, примењена и развојна истраживања у научним областима од значаја за одбрану и Војску Србије.

Војне високошколске установе обављају и експертско-консултантску делатност и издавачку делатност, учествују у изради наставно-образовне литературе, а могу обављати и друге послове којима се комерцијализују резултати научног и истраживачког рада, под условом да се наведеним делатностима не угрожава квалитет наставе и основна делатност војних високошколских установа.

**Члан 30.**

Студијски програм је скуп обавезних и изборних студијских предмета са оквирним садржајем, чијим се савладавањем обезбеђују неопходна знања и вештине за стицање дипломе одговарајућег нивоа квалификација и врсте студија.

Студијски програм усваја Сенат Универзитета, на начин уређен општим актом Универзитета.

**Члан 31.**

Споразумом Универзитета и друге високошколске установе може се, уз сагласност Владе, установити студијски програм за стицање заједничке дипломе – заједнички студијски програм.

Предлог споразума о заједничком студијском програму из става 1. овог члана, Министарству одбране подноси Универзитет након усаглашавања са другом високошколском установом и прибављеног мишљења унутрашњих организационих јединица Министарства одбране и Војске Србије, у складу са прописом којим се уређује начин рада и поступања у извршавању послова из надлежности Министарства одбране.

**Члан 32.**

Измене и допуне студијског програма које се врше ради његовог усклађивања са организацијом рада и достигнућима науке не сматрају се новим

студијским програмом, у складу са прописом којим је уређено високо образовање.

О измени односно допуни студијског програма, Универзитет обавештава министарство надлежно за послове просвете и Министарство одбране, у року од 60 дана од дана доношења одлуке о измени, односно допуни студијског програма.

### **3. Школовање и усавршавање за потребе Министарства одбране и Војске Србије**

а) Школовање на Универзитету и на другим универзитетима у Републици Србији

#### **Члан 33.**

Школовање професионалних припадника Војске Србије на Универзитету, обухвата студије другог и трећег степена и основне струковне студије за подофицире и војне службенике санитетске службе.

Школовање професионалних припадника Војске Србије и државних службеника у Министарству одбране на другим универзитетима у Републици Србији обухвата студије другог и трећег степена.

#### **Члан 34.**

Студије другог и трећег степена из члана 33. овог закона обухватају: мастер академске, специјалистичке академске и докторске академске студије.

#### **Члан 35.**

Правила на студијама из члана 33. став 1. овог закона уређује Универзитет на предлог високошколских установа у свом саставу.

#### **Члан 36.**

Школовање лица из члана 33. овог закона, врши се у складу са потребама Министарства одбране и Војске Србије.

Потребе за школовањем исказују се у плану школовања и усавршавања у Министарству одбране и Војсци Србије.

Одлуку о избору кандидата за упућивање на школовање доноси министар одбране.

Услове, поступак и друга питања од значаја за школовање лица из члана 33. овог закона уређује министар одбране.

б) Школовање и усавршавање у иностранству

#### **Члан 37.**

Школовање и усавршавање професионалних припадника Војске Србије у иностранству врши се у складу са интересима политике одбране и потребама и могућностима Министарства одбране.

Изузетно, када потребе службе то захтевају, на школовање и усавршавање у иностранство могу се упутити и државни службеници у Министарству одбране.

Школовање и усавршавање у иностранству реализује се према плану школовања и усавршавања у Министарству одбране и Војсци Србије у војним и другим установама, односно институцијама, чије се јавне исправе могу вредновати и признати у Министарству одбране и Војсци Србије у складу са прописима Републике Србије.

Нивое, односно облике, услове, поступак и друга питања од значаја за школовање и усавршавање у иностранству лица из ст. 1. и 2. овог члана уређује министар одбране.

в) Програми усавршавања

**Члан 38.**

Програме усавршавања чине општи програми усавршавања, каријерна усавршавања и усавршавања здравствених радника и здравствених сарадника.

**Члан 39.**

Општи програми усавршавања чине јединствен систем непрекидног образовања којим се врши додатно оспособљавање и непосредна припрема професионалних припадника Војске Србије за вршење послова и задатака из надлежности Министарства одбране и Војске Србије.

Опште програме усавршавања реализују војношколске установе, јединице и установе Министарства одбране и Војске Србије, као и образовне институције у земљи и иностранству путем курсева, семинара, радионица, стручних и научних саветовања и друго.

Универзитет може самостално или у сарадњи са другим високошколским установама реализовати опште програме усавршавања ван оквира студијских програма за које има дозволу за рад, уз прибављену сагласност министра одбране.

**Члан 40.**

Каријерна усавршавања организују се ради оспособљавања професионалних војних лица за обављање командних и штабних и руководећих дужности у области безбедности и одбране.

Каријерна усавршавања организују се и изводе на Универзитету и образовним институцијама у иностранству.

Каријерна усавршавања реализују се у складу са планом школовања и усавршавања у Министарству одбране и Војсци Србије и програмима усавршавања.

Садржаје каријерних усавршавања, Универзитет може вредновати у реализацији студијских програма из области војних наука.

**Члан 41.**

Каријерна усавршавања официра организују се и реализују у три нивоа.

Основно командно-штабно усавршавање је први ниво каријерног усавршавања официра.

Командно-штабно усавршавање је други ниво каријерног усавршавања официра.

Генералштабно усавршавање је трећи ниво каријерног усавршавања официра.

Поред каријерних усавршавања из ст. 2–4. овог члана у војношколским установама у земљи и иностранству, организују се и реализују високе студије безбедности и одбране, а могу бити организовани и други облици каријерних усавршавања.

На каријерна усавршавања из ст. 2–5. овог члана могу се упутити страни држављани, првенствено припадници страних оружаних снага.

На високе студије безбедности и одбране може се упутити војни службеник запослен на неодређено време у Министарству одбране и Војсци Србије, државни службеник запослен на неодређено време у државном органу у Републици Србији, на основу уговора о сарадњи у области усавршавања државних службеника на Универзитету, који државни орган закључи са Министарством одбране и лице које је на положају, односно функцији, а које поставља, односно бира Влада, други државни орган, тело или Народна скупштина.

#### **Члан 42.**

Универзитет, на предлог начелника Школе националне одбране, доноси правилник о раду Школе националне одбране.

#### **Члан 43.**

Облике, услове, поступак и друга питања од значаја за опште програме усавршавања и каријерна усавршавања уређује министар одбране.

#### **Члан 44.**

Универзитет организује и изводи програме здравствених специјализација и ужих специјализација здравствених радника и здравствених сарадника запослених у Министарству одбране и Војсци Србије, као и програме континуиране медицинске едукације, у складу са законом и општим актом Универзитета.

Поред послова из става 1. овог члана, Универзитет организује здравствене специјализације и уже специјализације здравствених радника и здравствених сарадника за лица из грађанства, као и програме за иновацију знања и континуирану медицинску едукацију лица из грађанства, у складу са законом и општим актом Универзитета.

Професионални припадник Војске Србије упућује се, односно лице из грађанства и страни држављанин уписују се на специјализације и уже специјализације из медицинске струке у својству специјализаната.

Облике, услове, поступак и друга питања од значаја за усавршавање лица из ст. 1. и 2. овог члана уређује министар одбране.

#### ***4. Школовање и усавршавање страних држављана и лица из грађанства***

#### **Члан 45.**

Уколико постоје просторне, материјалне и кадровске могућности на Универзитету могу се школовати и усавршавати страни држављани и лица из грађанства, односно лица из институција у земљи и иностранству.

#### **Члан 46.**

Школовање и усавршавање страних држављана реализује се на основу међународног уговора који Влада или Министарство одбране са једне стране, закључи, са Владом или министарством друге државе, међународном организацијом и страном институцијом са друге стране за њихове потребе.

Изузетно, школовање и усавршавање страних држављана и лица из грађанства реализује се на основу уговора који војна високошколска установа закључи са страним држављанином или лицем из грађанства за његове потребе, односно споразума јединице и установе Министарства одбране и Војске Србије и институције у земљи и иностранству.

**Члан 47.**

Школовање и усавршавање лица из грађанства реализује се на основу уговора о школовању, односно усавршавању лица из грађанства који закључују Министарство одбране и лице из грађанства, односно овлашћени орган правног лица.

Школовање и усавршавање лица из става 1. овог члана реализују војношколске установе и јединице и установе Министарства одбране и Војске Србије за потребе правних и физичких лица из грађанства.

Општи програми усавршавања реализују се на основу споразума јединице и установе Министарства одбране и Војске Србије и институције у земљи и иностранству.

**Члан 48.**

Услове, поступак и друга питања од значаја за школовање и усавршавање страних држављана и лица из грађанства уређује министар одбране.

**5. Војностручно оспособљавање****Члан 49.**

Војностручно оспособљавање похађају:

- 1) лица која се школују у војношколским установама ради пријема у професионалну војну службу;
- 2) полазници програма обуке за резервне официре Војске Србије;
- 3) лица која су кандидати за пријем у професионалну војну службу, после завршеног школовања у грађанству.

**Члан 50.**

Војностручним оспособљавањем лица из члана 49. тачка 1) овог закона врши се оспособљавање за рад и занимање стварањем стручних компетенција ради пријема у професионалну војну службу.

**Члан 51.**

Војностручним оспособљавањем лица из члана 49. тачка 2) овог закона врши се оспособљавање ради попуне команди, јединица и установа Министарства одбране и Војске Србије.

**Члан 52.**

Војностручним оспособљавањем лица из члана 49. тачка 3) овог закона врши се оспособљавање после завршеног школовања у грађанству ради пријема у професионалну војну службу.

**Члан 53.**

План и програм војностручног оспособљавања за официре израђује и предлаже Универзитет, уз претходно прибављену сагласност Генералштаба Војске Србије, а одобрава га министар одбране.

План и програм војностручног оспособљавања за подофицире израђује и предлаже организациона јединица Војске Србије надлежна за обуку, а одобрава га начелник Генералштаба Војске Србије.

Програми војностручног оспособљавања за лица из члана 49. овог закона организују се и реализују у јединицама и установама Министарства одбране и Војске Србије.

**Члан 54.**

Услове, поступак и друга питања од значаја за војностручно оспособљавање уређује министар одбране.

**III. УЧЕНИЦИ, КАДЕТИ, СТУДЕНТИ, ПОЛАЗНИЦИ И СЛУШАОЦИ****1. Заједничке одредбе****Члан 55.**

У средњу војну школу кандидат који је испунио услове за упис може бити примљен у својству ученика.

На војној високошколској установи, на акредитоване студијске програме, кандидат може да се упише на:

- 1) основне и интегрисане академске студије у својству кадета;
- 2) основне и интегрисане академске студије у својству студента;
- 3) мастер академске студије у својству студента;
- 4) специјалистичке академске студије у својству студента;
- 5) докторске академске студије у својству студента.

На опште програме усавршавања из члана 39. овог закона могу се упутити професионални припадници Војске Србије у својству полазника.

На каријерна усавршавања из члана 41. овог закона могу се упутити професионална војна лица и лица из члана 41. ст. 6. и 7. овог закона у својству слушаоца.

**Члан 56.**

У средњу војну школу могу се уписати лица из грађанства која испуњавају опште и посебне услове.

На студије из члана 55. став 2. тачка 1) овог закона могу се уписати лица из грађанства и ученици средњих војних школа.

На студије из члана 55. став 2. тачка 2) овог закона могу се уписати лица из грађанства и страни држављани.

На студије из члана 55. став 2. тач. 3)–5) овог закона могу се уписати лица из грађанства, страни држављани и професионални припадници Војске Србије који се школују уз рад.

Страни држављанин може се уписати на акредитовани студијски програм, у складу са прописима којима се уређује школовање страних држављана у Министарству одбране и Војсци Србије, ако познаје језик на којем се изводи настава, што утврђује надлежни стручни орган војне високошколске установе.

**Члан 57.**

Одлуку о броју ученика за упис у средњу војну школу, доноси министар одбране.

Одлуку о броју кадета и студената за упис на студијске програме основних и интегрисаних академских студија, мастер академских, специјалистичких академских и докторских академских студија на војним високошколским установама доноси министар одбране.

Одлуку о броју самофинансирајућих студената, који се могу уписати на студијске програме основних и интегрисаних академских студија, мастер

академских, специјалистичких академских и докторских академских студија доноси министар одбране.

Број кадета и студената за упис на студије из ст. 2. и 3. овог члана не може бити већи од броја утврђеног у дозволи за рад.

Одлуку о броју полазника, односно слушаца за упућивање на општа, односно каријерна усавршавања доноси министар одбране.

#### **Члан 58.**

Конкурс за упис у средњу војну школу и на војне високошколске установе (у даљем тексту: Конкурс) расписује Министарство одбране.

Текст Конкурса припрема средња војна школа, односно војна високошколска установа.

Конкурс се објављује на интернет страници Министарства одбране и Војске Србије, средње војне школе и Универзитета, најкасније пет месеци пре почетка школске године.

Информација о оглашеном Конкурсу може се објавити у дневним новинама и другим медијима.

#### **Члан 59.**

Кандидат који се уписује у средњу војну школу, односно на акредитоване студијске програме на војним високошколским установама на основу Конкурса, мора да испуни следеће опште услове:

- 1) да је држављанин Републике Србије;
- 2) да има одговарајуће образовање;
- 3) да је на основу налаза и мишљења надлежне војнолекарске комисије утврђено да је здравствено способан за школовање;
- 4) да се против кандидата који се уписује у средњу војну школу не води кривични поступак или поступак због кривичног дела за које се гони по службеној дужности, односно да му није изрицана васпитна мера;
- 5) да се против кандидата који се уписује на основне и интегрисане академске студије, мастер академске, специјалистичке академске и докторске академске студије не води кривични поступак за кривично дело за које се гони по службеној дужности, односно да није осуђиван за кривично дело на безусловну казну затвора од најмање шест месеци, а кандидат који се уписује на основне и интегрисане академске студије, да није осуђиван и казном малолетничког затвора, односно да му није изрицана заводска васпитна мера;
- 6) да је безбедносно проверен и да не постоји безбедносни ризик за пријем на школовање, односно усавршавање у складу са прописима којима је уређено вршење безбедносне провере у Министарству одбране.

Друга питања од значаја за реализацију конкурса, уредиће министар одбране.

#### **Члан 60.**

Услови за упис страних држављана на војне високошколске установе Универзитета уређују се међународним уговором.

#### **Члан 61.**

Кандидати из члана 55. став 1. и став 2. тач. 1) и 2) овог закона полажу пријемни испит, а за ученике средњих војних школа који настављају школовање

на Војној академији спроводи се провера знања и способности, у складу са актом Војне академије.

Кандидати из члана 55. став 2. тач. 3)–5) овог закона полажу пријемни испит ако је то у условима за школовање прописано.

Кандидати који успешно положи пријемни испит, до потребног броја по посебном наређењу надлежног старешине, упућују се у даљи поступак селекције који се врши на основу критеријума за избор кандидата.

На основу критеријума из става 3. овог члана, средња војна школа односно војна високошколска установа сачињава ранг-листу пријављених кандидата, а право уписа стиче кандидат који је на ранг-листи рангиран у оквиру одобреног броја кандидата.

## **Члан 62.**

Својство ученика, кадета и студента престаје:

- 1) завршетком школовања;
- 2) због утврђене неспособности или ограничене способности за војну службу;
- 3) губитком права на упис школске године;
- 4) изрицањем васпитно-дисциплинске мере искључења из средње војне школе, односно дисциплинске мере искључења са студија;
- 5) на сопствени захтев, односно уз сагласност родитеља односно другог законског заступника – исписивањем из средње војне школе, односно раскидом уговора за кадете и студенте војне високошколске установе;
- 6) изрицањем правноснажне пресуде за кривично дело које по посебним прописима представља сметњу за пријем у професионалну војну службу, односно наставак школовања или повлачи губитак службе у Војсци Србије за лица која се школују за потребе одбране и Војске Србије;
- 7) због других случајева прописаних законом којим се уређује средње образовање и васпитање и високо образовање.

Самофинансирајућем студенту, поред разлога из става 1. тач. 1) и 3)–6) овог члана, својство студента престаје и у случајевима ако не заврши студије до истека рока који се одређује у двоструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма, или због неизмирених трошкова школарине прецизиране уговором о школовању.

Професионалним припадницима Војске Србије, који су уписани на студије другог и трећег степена у складу са одобреним планом школовања и усавршавања у Министарству одбране и Војсци Србије и школују се уз рад, поред разлога из става 1. тач. 1) и 3)–6) овог члана, својство студента престаје ако не заврши студије до истека рока који се одређује у троструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма.

## **Члан 63.**

Својство полазника и слушаоца престаје:

- 1) завршетком усавршавања, односно војностручног оспособљавања;
- 2) раскидом уговора о усавршавању, односно војностручном оспособљавању;
- 3) ако изгуби право на даље усавршавање, односно војностручно оспособљавање у складу са уговором;

4) ако не заврши усавршавање, односно војностручно оспособљавање у року одређеном уговором;

5) ако се против њега покрене кривични поступак за кривично дело за које се гони по службеној дужности;

6) ако му престане служба у Војсци Србије његовом кривицом, или по његовом захтеву;

7) ако га надлежна војнолекарска комисија оцени неспособним за професионалну службу;

8) у другим случајевима предвиђеним уговором.

## **2. Ученици**

### **Члан 64.**

Упис ученика у средњу војну школу врши се у складу са одобреним планом школовања и усавршавања кадра у Министарству одбране и Војсци Србије.

Трошкови школовања ученика у средњим војним школама финансирају се из буџета Републике Србије.

Висину школарине утврђују средње војне школе својим општим актом, непосредно пре почетка школске године.

### **Члан 65.**

Школовање ученика средње војне школе реализује се на основу уговора о школовању ученика средње војне школе (у даљем тексту: уговор о школовању ученика).

Уговором о школовању ученика уређују се права и обавезе уговорних страна у складу са овим законом и општим актима средње војне школе, као и начин решавања евентуалних спорова уговорних страна.

По прибављеном мишљењу организационе јединице Министарства одбране надлежне за послове заштите имовинских интереса Министарства одбране и Војске Србије, уговор о школовању ученика закључују Министарство одбране са једне стране и родитељ односно други законски заступник у име ученика, са друге стране.

### **Члан 66.**

Уговором о школовању ученика уређују се следећа права ученика:

- 1) обезбеђивање уџбеника, школског прибора, смештаја, исхране, одеће и обуће, здравствене заштите, трошкова превоза и месечних примања;
- 2) квалитетно школовање и објективно оцењивање;
- 3) да буде награђен и похваљен;
- 4) да бира и буде биран у стручне органе или ученичке организације;
- 5) и друга права која се утврде уговором о школовању ученика.

### **Члан 67.**

Уговором о школовању ученика уређују се следеће обавезе ученика:

- 1) да заврши све разреде средње војне школе у року, у складу са општим актом средње војне школе;

2) да настави школовање на Универзитету у својству кадета, уколико је средња војна школа завршена ради стицања општег образовања;

3) да ступи у професионалну војну службу, односно службу у Војсци Србије по завршетку школовања, уколико је средња војна школа завршена ради стицања средњег стручног образовања;

4) да поштује војне прописе, правила понашања и одлуке органа средње војне школе;

5) да надокнади стварне трошкове школовања буџету Републике Србије, у једнократном ревалоризованом износу, уколико својом кривицом изгуби статус ученика или уколико не испуни обавезе прописане законом и уговором о школовању;

6) да поштује и друге обавезе које се утврде уговором о школовању ученика.

Родитељ, односно други законски заступник ученика средње војне школе у обавези је да на позив школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником.

Изузетно од става 1. тачка 3) овог члана, министар одбране може својом одлуком одредити број ученика који ће наставити школовање на Универзитету, а који су завршили средњу војну школу ради стицања средњег стручног образовања.

Ученик средње војне школе може, уколико за то постоје услови, поновити школску годину једанпут у току школовања, ако наставничко веће то предложи, а начелник школе одобри.

#### **Члан 68.**

Ученици завршне године средњих војних школа, након завршеног четвртог разреда полажу војну општу матуру.

Ученици који су положили матуру из става 1. овог члана могу приступити полагању испита опште матуре у складу са прописима које доноси министарство надлежно за послове просвете.

### **3. Кадети**

#### **Члан 69.**

На студијске програме основних и интегрисаних академских студија које се реализују на војним високошколским установама Универзитета уписују се и школују ради пријема у професионалну војну службу лица из грађанства и ученици средњих војних школа.

Лица из става 1. овог члана уписом стичу статус кадета.

#### **Члан 70.**

Трошкови школовања лица из члана 69. овог закона на војношколским установама Универзитета финансирају се из буџета Републике Србије.

Трошкови школовања из става 1. овог члана су укупни стварни трошкови које чине збир трошкова реализације наставног процеса, осталих трошкова школовања према одлуци Сената Универзитета која се доноси за сваку школску годину и новчане накнаде исплаћене у складу са прописима о накнади путних и других трошкова и новчаних примања у Министарству одбране и Војсци Србије.

Обрачун укупног износа стварних трошкова врши се на основу евиденције трошкова у ревалоривозаном износу, усклађеном са месечном стопом раста цена на мало.

#### **Члан 71.**

Упис лица из грађанства на студијске програме основних и интегрисаних академских студија на војним високошколским установама, односно упис ученика средњих војних школа врши се у складу са одобреним планом школовања и усавршавања кадра у Министарству одбране и Војсци Србије, на основу одлуке министра одбране, а по спроведеном Конкурсу.

Приликом уписа, лица из става 1. овог члана потписују уговор о школовању у војној високошколској установи са Министарством одбране којим се уређују права и обавезе уговорних страна, као и начин решавања евентуалних спорова уговорних страна.

#### **Члан 72.**

Уговором о школовању уређују се следећа права кадета:

- 1) обезбеђивање смештаја, исхране, одеће и обуће, здравствене заштите, трошкова превоза и месечних примања;
- 2) коришћење литературе, наставног материјала и других наставних средстава потребних за праћење наставних садржаја;
- 3) редовно и квалитетно извођење наставе и свих других облика наставе утврђених студијским програмом, а према утврђеном плану и програму извођења наставе;
- 4) континуирано организовање консултација са предметним наставницима и сарадницима;
- 5) благовремено и тачно информисање о питањима која се односе на школовање;
- 6) могућност активног учествовања у раду органа војне високошколске установе;
- 7) и друга права која се утврде уговором о школовању.

#### **Члан 73.**

Уговором о школовању уређују се следеће обавезе кадета:

- 1) да успешно заврши основну војну обуку;
- 2) да редовно похађа наставу, извршава наставне и испитне обавезе у року, одређеном студијским програмом;
- 3) да положи све испите предвиђене студијским програмом војне високошколске установе и школовање заврши у року предвиђеном статутом војне високошколске установе;
- 4) да извршава задатке и обавезе предвиђене за кадете у складу са Законом о Војсци Србије („Службени гласник РС”, бр. 116/07, 88/09, 101/10 – др. закон, 10/15, 88/15 – УС, 36/18, 94/19 и 74/21 – УС, у даљем тексту: Закон о Војсци Србије) и Правилном службе Војске Србије;
- 5) да по завршетку школовања ступи у професионалну војну службу у Војсци Србије, да прихвати распоред по потреби службе и да остане у професионалној војној служби двоструко време трајања школовања;

6) да надокнади трошкове школовања буџету Републике Србије, у једнократном ревалоризованом износу, уколико му његовом кривицом престане својство кадета у случајевима предвиђеним чланом 62. став 1. тач. 3)–6) овог закона, као и у случајевима да не изврши обавезе из тач. 1)–5) овог члана.

#### **4. Студенти**

##### **Члан 74.**

У својству студента на војној високошколској установи кандидат се може уписати на основне и интегрисане академске студије, мастер академске, специјалистичке академске и докторске академске студије.

Приликом уписа на војну високошколску установу из става 1. овог члана, самофинансирајући студенти потписују уговор којим се прецизирају права и обавезе.

##### **а) Основне и интегрисане академске студије**

##### **Члан 75.**

На студијске програме основних и интегрисаних академских студија које се реализују на војним високошколским установама могу се уписати лица из грађанства и страни држављани.

##### **Члан 76.**

Упис на студијске програме из члана 75. овог закона за лица из грађанства врши се на основу Конкурса.

Лица из става 1. овог члана школују се као самофинансирајући студенти.

##### **Члан 77.**

Школовање страних држављана на студијским програмима из члана 75. овог закона реализује се на основу међународног уговора.

##### **б) Мастер академске студије, специјалистичке академске студије и докторске академске студије**

##### **Члан 78.**

На студијске програме мастер академских, специјалистичких академских и докторских академских студија које се реализују на војним високошколским установама могу се уписати професионални припадници Војске Србије, лица из грађанства и страни држављани.

Професионални припадници Војске Србије на студијама из става 1. овог члана школују се уз рад, а у складу са одлуком министра одбране.

##### **Члан 79.**

Упис на студијске програме из члана 78. овог закона за професионалне припаднике Војске Србије реализује се у складу са одобреним планом школовања и усавршавања кадра у Министарству одбране и Војсци Србије.

Упис на студијске програме из члана 78. овог закона за лица из грађанства врши се на основу Конкурса.

Лица из става 2. овог члана школују се као самофинансирајући студенти.

##### **Члан 80.**

Школовање страних држављана на студијским програмима из члана 78. овог закона реализује се на основу међународног уговора, односно уговора који

војна високошколска установа закључи са страним држављанином за његове потребе.

## *5. Полазници и слушаоци*

### **Члан 81.**

На опште програме усавршавања и војностручно оспособљавање из члана 49. став 1. тач. 2) и 3) овог закона, изабрана лица се упућују у својству полазника.

На каријерна усавршавања, изабрана лица се упућују у својству слушалаца.

Лица из ст. 1. и 2. овог члана уписују се на програме усавршавања у складу са одобреним планом школовања и усавршавања у Министарству одбране и Војсци Србије.

Лица из ст. 1. и 2. овог члана, потписују уговор са Министарством одбране којим се уређују права и обавезе уговорних страна.

### **Члан 82.**

Уговором из члана 81. став 4. овог закона уређује се следеће:

- 1) обезбеђивање литературе, смештаја, исхране, здравствене заштите, трошкова превоза и месечних примања;
- 2) обавезе полазника, односно слушаоца према Министарству одбране;
- 3) поштовање војних прописа, правила понашања, односно прописа и одлука институције у којој се реализује усавршавање;
- 4) трошкови усавршавања;
- 5) престанак својства полазника, односно слушаоца из разлога предвиђених чланом 63. овог закона;
- 6) начин решавања евентуалних спорова уговорних страна;
- 7) друга питања од значаја за усавршавање.

### *6. Дисциплинска одговорност ученика, кадета, студената, полазника и слушалаца*

### **Члан 83.**

Ученици средњих војних школа одговарају за повреду школских обавеза и школског реда и дисциплине.

Врсте повреда школских обавеза и школског реда и дисциплине, врсте васпитно-дисциплинских мера, надлежности и поступак изрицања васпитно-дисциплинских мера лицима из става 1. овог члана уређују средње војне школе општим актом.

### **Члан 84.**

Кадети, студенти, полазници и слушаоци одговарају за повреду школских обавеза и дисциплине.

Врсте повреда школских обавеза и дисциплине и врсте дисциплинских мера, надлежност и поступак изрицања дисциплинских мера лицима из става 1. овог члана уређују војношколске установе општим актом.

**Члан 85.**

Ученици, кадети, студенти, полазници и слушаоци који се школују и усавршавају за потребе Министарства одбране и Војске Србије, поред одговорности за повреду школских обавеза и дисциплине, одговарају и за повреду правила војне дисциплине, у складу са прописима о дисциплинској одговорности у Војсци Србије.

*7. Ближе уређење уписа ученика, кадета и студената на војношколске установе*

**Члан 86.**

Услове, поступак и друга питања од значаја за упис ученика у средњу војну школу и кадета и студената на војне високошколске установе, уређује министар одбране.

**IV. ОРГАНИЗАЦИЈА ВОЈНОГ ОБРАЗОВАЊА***1. Војношколске установе***Члан 87.**

Војношколске установе јесу: средње војне школе, војне високошколске установе и Школа националне одбране.

*а) Средња војна школа***Члан 88.**

Средња војна школа може бити: Војна гимназија, Средња стручна војна школа и Мешовита војна школа.

Војна гимназија је образовно-васпитна установа у којој се стиче опште средње образовање и васпитање у трајању од четири године првенствено за наставак школовања у војној високошколској установи.

Средња стручна војна школа је образовно-васпитна установа у којој се стиче опште средње, опште војно и војнострочно образовање и васпитање у трајању од четири године, и спроводи војнострочно оспособљавање у трајању од једне године, за обављање послова подофицира Војске Србије и војних службеника и намештеника, према смеровима, односно, потребним профилима занимања које у складу са потребама Војске Србије одреди Министарство одбране.

Мешовита војна школа је образовно-васпитна установа у којој се стиче средње образовање и васпитање у трајању од четири године.

Министарство одбране, у складу са исказаним потребама, може формирати организациону јединицу која интегрише средње војне школе.

Јавне исправе издате од средње војне школе пуноважне су на територији Републике Србије.

*б) Војне високошколске установе***Члан 89.**

Војне високошколске установе утврђују и спроводе јединствену политику попуњавања формацијских места, полазећи од потребе да се наставни процес организује на квалитетан, рационалан, ефикасан и ефективан начин.

Војне високошколске установе из става 1. овог члана су: Универзитет, Војна академија и Медицински факултет Војномедицинске академије.

Војна академија и Медицински факултет Војномедицинске академије су војне високошколске установе у саставу Универзитета.

#### **Члан 90.**

Универзитет је самостална војна високошколска установа која обавља делатност високог војног образовања кроз студије првог, другог и трећег степена из више научних области у оквиру образовно-научних поља, у складу са дозволом за рад, оснивачким актом и законом којим се уређује високо образовање.

Ради унапређења научноистраживачког и стручног рада за потребе одбране и Војске Србије, Универзитет у свом саставу може имати акредитоване научноистраживачке организације и библиотеку.

Универзитет у свом саставу може имати високошколску установу са својством или без својства правног лица под условима прописаним законом и статутом високошколске установе и војношколску установу која реализује каријерна усавршавања официра.

#### **Члан 91.**

Војна академија је војна високошколска установа у саставу Универзитета која изводи студијске програме у складу са дозволом за рад, програме усавршавања и програме војностручног оспособљавања, у складу са оснивачким актом и овим законом.

#### **Члан 92.**

Медицински факултет Војномедицинске академије је војна високошколска установа у саставу Универзитета која изводи студијске програме у пољу медицинских наука, у складу са дозволом за рад, и програме војностручног оспособљавања, у складу са оснивачким актом и законом.

Студијски програми из става 1. овог члана реализују се у оквиру јединственог процеса рада у којем се наставници и сарадници истовремено баве образовним, научноистраживачким и здравственим радом.

Наставна база војне високошколске установе из става 1. овог члана су клинике и институти Војномедицинске академије као војноздравствене и научноистраживачке јединице у којима су обезбеђени услови за остваривање дела научноистраживачког и образовног процеса, као и здравствене делатности.

в) Школа националне одбране

#### **Члан 93.**

Школа националне одбране је војношколска установа у саставу Универзитета која реализује каријерна усавршавања професионалних војних лица за обављање највиших командних и штабних и руководећих дужности у области безбедности и одбране, као и других послова у командама оперативног нивоа и организационим јединицама Генералштаба Војске Србије и Министарства одбране у оквиру мисија и задатака који проистичу из доктринарних и нормативних докумената у области одбране Републике Србије.

### **2. Органи војношколских установа**

а) Органи средње војне школе

#### **Члан 94.**

Средња војна школа има орган пословођења, орган управљања и стручне органе, а може имати и друге органе у складу са законом.

**Члан 95.**

Орган пословођења средње војне школе је начелник.

Начелника средње војне школе поставља надлежни орган, у складу са прописима који се односе на систематизацију радних места у јединицама или установама Министарства одбране, односно Војске Србије, из реда официра.

Начелник средње војне школе је самосталан у обављању послова из свог делокруга и за свој рад одговара Савету средње војне школе и претпостављеном старешини у складу са прописом из става 2. овог члана.

**Члан 96.**

Начелник средње војне школе:

- 1) руководи школом;
- 2) предлаже годишњи програм рада школе;
- 3) стара се о примењивању овог закона и других прописа којима се уређује рад школе;
- 4) одговоран је за реализацију наставног плана и програма;
- 5) доноси одлуку о висини школарине, на предлог органа управљања;
- 6) организује образовно-васпитни рад и стара се о његовом унапређивању;
- 7) организује и остварује педагошко-инструктивни надзор;
- 8) предузима мере за унапређење рада наставника, односно сарадника;
- 9) израђује предлог статута школе;
- 10) сазива и руководи седницама наставничког већа;
- 11) усмерава и усклађује рад стручних органа у школи;
- 12) сарађује са јединицама односно установама за које се школују ученици и са родитељима ученика;
- 13) потписује дипломе и друге јавне исправе;
- 14) обавља и друге послове одређене статутом школе.

**Члан 97.**

Орган управљања средње војне школе је Савет средње војне школе.

Председника и шест чланова Савета средње војне школе предлаже начелник Генералштаба Војске Србије, једног члана предлаже организациона јединица Министарства одбране надлежна за функцију образовања, два члана предлаже Универзитет из свог састава, док наставничко веће школе предлаже седам чланова из редова запослених у школи и два пунолетна ученика, водећи рачуна о уравнотеженој заступљености оба пола.

Председника Савета средње војне школе и његове чланове именује министар одбране.

Мандат чланова Савета средње војне школе траје три године, осим ученицима којима мандат траје једну годину.

Председник и чланови Савета средње војне школе обављају послове из своје надлежности, без накнаде.

**Члан 98.**

Савет средње војне школе:

- 1) доноси статут школе и друге опште акте;
- 2) доноси годишњи програм рада школе;
- 3) одлучује о оснивању и укидању стручних органа школе;
- 4) разматра усклађеност наставних планова и програма смерова и специјалности;
- 5) доноси план стручног усавршавања наставника, односно сарадника;
- 6) доставља извештаје о раду Савета средње војне школе, организационој јединици Министарства одбране надлежној за функцију образовања.

Савет средње војне школе одлучује већином гласова од укупног броја чланова.

**Члан 99.**

Стручни органи средње војне школе су:

- 1) Наставничко веће;
- 2) Веће године (класе);
- 3) одељењско веће;
- 4) стручни актив наставника;
- 5) други стручни органи.

**Члан 100.**

Стручни органи средње војне школе:

- 1) старају се о осигурању и унапређивању квалитета образовно-васпитног рада установе;
- 2) прате остваривање програма образовања и васпитања;
- 3) старају се о остваривању циљева и стандарда постигнућа;
- 4) вреднују резултате рада наставника и стручних сарадника;
- 5) прате и утврђују резултате рада ученика;
- 6) предузимају мере за јединствен и усклађен рад са ученицима у процесу образовања и васпитања и решавају друга стручна питања образовно-васпитног рада.

- б) Органи војних високошколских установа и Школе националне одбране

**Члан 101.**

Војне високошколске установе имају орган управљања, орган пословођења и стручне органе, а могу имати и друге органе у складу са законом.

**Члан 102.**

Орган управљања војне високошколске установе је Савет.

Савет има укупно 17 чланова, од којих 11 чланова бирају војне високошколске установе, три члана бира Кадетски парламент и три члана у име

оснивача именује Влада, на предлог Министарства одбране, водећи рачуна о уравниотеженој заступљености оба пола.

#### **Члан 103.**

Поступак избора, односно именовања и разрешења чланова Савета, начин рада Савета и одлучивања уређује се статутом војне високошколске установе.

Члан Савета може бити члан органа управљања само једне војне високошколске установе.

Мандат чланова Савета траје три године и то почев од дана одржавања конститутивне седнице, осим представницима кадета и студената чији мандат траје једну годину, у складу са законом.

#### **Члан 104.**

Председника Савета именује министар одбране. Председник и чланови Савета обављају послове из своје надлежности, без накнаде.

#### **Члан 105.**

Савет:

- 1) доноси статут;
- 2) доноси финансијски план, на предлог стручног органа;
- 3) усваја извештај о пословању и годишњи обрачун, на предлог стручног органа;
- 4) усваја план коришћења средстава за инвестиције, на предлог стручног органа;
- 5) даје сагласност на одлуке о управљању имовином војне високошколске установе;
- 6) даје сагласност на расподелу финансијских средстава;
- 7) доноси одлуку о висини школарине, на предлог стручног органа;
- 8) подноси оснивачу извештај о пословању најмање једанпут годишње;
- 9) врши избор екстерног ревизора финансијског пословања војне високошколске установе;
- 10) на годишњем нивоу анализира стање и достигнути степен развоја у високом војном образовању и даје стручне предлоге министру одбране;
- 11) даје стручно мишљење на предлоге стратегије развоја високог војног образовања;
- 12) даје стручно мишљење на прописе из области високог војног образовања;
- 13) обавља и друге послове у складу са овим законом и статутом војне високошколске установе.

О питањима из става 1. овог члана Савет одлучује већином гласова од укупног броја чланова. Статутом Универзитета одређује се стручни орган који утврђује предлоге из става 1. овог члана.

Савет војне високошколске установе у саставу Универзитета:

- 1) доноси статут, на предлог Наставно-научног већа војне високошколске установе у саставу Универзитета;

2) разматра и предлаже измену акта о оснивању, доношење акта о статусној промени и промени назива војне високошколске установе у саставу Универзитета;

3) подноси Влади извештај о пословању (најмање једанпут годишње);

4) доноси друге опште акте војне високошколске установе у саставу Универзитета у складу са статутом;

5) обавља и друге послове у складу са законом и статутом.

#### **Члан 106.**

Орган пословођења Универзитета је ректор.

Орган пословођења Војне академије је декан.

Орган пословођења Медицинског факултета Војномедицинске академије је декан.

Надлежности органа пословођења из ст. 1–3. овог члана прописане су општим актом војне високошколске установе и актом о унутрашњој организацији и систематизацији радних места.

Орган пословођења из ст. 1–3. овог члана поставља надлежни старешина на основу прописа којима је регулисана служба професионалних војних лица у складу са актом о унутрашњој организацији и систематизацији радних места из реда наставника војне високошколске установе.

Мандат органа пословођења траје три године, са могућношћу једног поновног именовања.

Орган пословођења из става 1. овог члана самосталан је у обављању послова из свог делокруга и за свој рад одговара Савету Универзитета и старешини из става 5. овог члана.

Орган пословођења из ст. 2. и 3. овог члана самосталан је у обављању послова из свог делокруга и за свој рад одговара ректору Универзитета.

#### **Члан 107.**

Војна академија поред органа пословођења из члана 106. став 2. овог закона има и начелника који се поставља из реда професионалних официра.

Изузетно од става 1. овог члана, уколико испуњава услове прописане актом о унутрашњој организацији и систематизацији радних места, начелник Војне академије може вршити и дужност органа пословођења из члана 106. став 2. овог закона.

Начелника Војне академије поставља надлежни старешина у складу са прописима којима је регулисана служба професионалних војних лица, а његове надлежности прописане су актом о унутрашњој организацији и систематизацији радних места.

Начелник Војне академије, у вршењу послова из свог делокруга, самосталан је и за свој рад одговара надлежном старешини у складу са прописима из става 3. овог члана и ректору Универзитета.

#### **Члан 108.**

Сенат Универзитета је највиши стручни орган Универзитета.

Састав, делокруг, број чланова, начин избора уз вођење рачуна о уравнотеженој заступљености оба пола, трајање мандата, као и начин

одлучивања стручног органа из става 1. овог члана, уређују се статутом Универзитета.

#### **Члан 109.**

Кадетски парламент Универзитета је орган којим кадети и студенти остварују права и штите своје интересе на Универзитету.

Кадетски парламент Универзитета има 15 чланова.

Кадетски парламенти војних високошколских установа у саставу Универзитета, сваке године, тајним гласањем, бирају 12 представника Војне академије и три представника Медицинског факултета Војномедицинске академије у Кадетски парламент Универзитета, водећи рачуна о уравнотеженој заступљености оба пола.

#### **Члан 110.**

Универзитет може имати и стручна већа образовно-научних поља, као стручне органе.

#### **Члан 111.**

Стручни органи војне високошколске установе у саставу Универзитета су:

- 1) наставно-научно веће;
- 2) већа образовно-научних поља;
- 3) Комисија за обезбеђење квалитета.

Војне високошколске установе из става 1. овог члана могу имати и катедре као стручне органе.

Поред стручних органа из ст. 1. и 2. овог члана војна високошколска установа у саставу Универзитета има и Кадетски парламент, као орган којим кадети и студенти остварују права и штите своје интересе.

#### **Члан 112.**

Школа националне одбране има орган руковођења и стручни орган.

#### **Члан 113.**

Школом националне одбране руководи и командује начелник.

Начелника Школе националне одбране поставља надлежни старешина.

Начелник Школе националне одбране у обављању послова из свог делокруга и за свој рад одговара ректору Универзитета.

#### **Члан 114.**

Начелник Школе националне одбране:

- 1) руководи школом;
- 2) доноси годишњи програм рада школе;
- 3) стара се о примењивању прописа којима се регулише рад школе;
- 4) одговоран је за реализацију каријерних усавршавања;
- 5) организује реализацију каријерних усавршавања;
- 6) предузима мере за унапређење рада наставног особља;
- 7) израђује предлог статута Школе националне одбране;

- 8) израђује предлог правилника о раду Школе националне одбране;
- 9) сазива и руководи седницама стручног органа;
- 10) именује комисије за спровођење поступка признања стране високошколске исправе;
- 11) решава о правима и обавезама професионалних припадника Војске Србије упућених на усавршавање, у складу са датим овлашћењима;
- 12) потписује исправе о завршеним каријерним усавршавањима;
- 13) обавља и друге послове у складу са прописима.

#### **Члан 115.**

Наставно веће као стручни орган Школе националне одбране има председника и десет чланова.

Председник наставног већа Школе националне одбране је начелник Школе националне одбране.

Мандат чланова наставног већа Школе националне одбране траје три године.

#### **Члан 116.**

Наставно веће Школе националне одбране:

- 1) усваја статут Школе националне одбране;
- 2) усваја програм рада школе;
- 3) доноси одлуку о признавању исправе стечене у страним војним школама и њиховој еквиваленцији са каријерним усавршавањима;
- 4) бира наставнике вештина из ужих научних области за које су надлежне катедре у саставу Школе националне одбране;
- 5) прописује мерила за вредновање описних оцена приликом еквиваленције програма каријерних усавршавања;
- 6) разматра измене и допуне програма каријерних усавршавања;
- 7) усваја план стручног усавршавања особља;
- 8) усваја теме за завршне радове слушаоца;
- 9) утврђује критеријуме за рангирање слушаоца.

Наставно веће Школе националне одбране усваја предлоге већином гласова од укупног броја чланова.

### **3. Оснивање и укидање војношколских установа**

#### **Члан 117.**

Војношколске установе оснива и укида Влада.

Потребу за оснивањем или укидањем војношколске установе утврђује Министарство одбране.

Пре доношења акта о оснивању војношколске установе Влада усваја елаборат који израђује Министарство одбране.

Елаборат из става 3. овог члана садржи доказе о оправданости оснивања војношколске установе и о обезбеђивању законом прописаних услова за њено оснивање.

Актом о оснивању војношколске установе одређују се: назив, задаци и седиште установе, потребе за кадром одређеног профила, достигнути ниво војних квалификација који стичу ученици, кадети односно студенти, полазници и слушаоци који заврше школовање, односно усавршавање, као и други задаци и елементи неопходни за почетак рада војношколске установе.

Актом о укидању војношколске установе одређују се: рок престанка рада војношколске установе, начин завршетка школовања, односно усавршавања ученика, кадета односно студената, полазника и слушалаца чије је школовање, односно усавршавање у току, преузимање имовине, као и друга питања у вези са престанком рада војношколске установе.

#### *4. Рад војношколских установа*

##### **Члан 118.**

Војна високошколска установа може да почне са радом по добијању дозволе за рад од министарства надлежног за послове просвете.

Средња војна школа може да почне са радом по добијању дозволе за рад од Министарства одбране.

Поступак за добијање дозволе за рад средње војне школе уредиће министар одбране.

##### **Члан 119.**

На рад војношколских установа примењују се прописи којима се уређује организација, унутрашње уређење и систематизација формацијских места.

У војношколским установама није дозвољено политичко, страначко или верско организовање и деловање.

##### **Члан 120.**

Аутономија Универзитета заснива се на Уставу Републике Србије, закону којим се уређује високо образовање и у складу са овим законом, прописима о одбрани и Војсци Србије и правилима војне службе заснива се на:

1) утврђивању студијских програма, на основу потреба система одбране и стручних профила видова, родова и служби Војске Србије које одређују надлежни органи;

2) предлагању унутрашње организације, у складу са начелима прописаним за унутрашње уређење и систематизацију формацијских места у Министарству одбране и Војсци Србије;

3) доношењу статута и избор органа управљања и других органа, у складу са овим законом и актом о оснивању;

4) избору наставника и сарадника из састава професионалних припадника Војске Србије и ван Војске Србије њихово ангажовање у настави на основу избора у звање и сагласности надлежног старешине;

5) издавању јавних исправа;

6) располагању финансијским средствима, у складу са законом, актом о оснивању, статутом и општим актима Универзитета;

7) коришћењу имовине, у складу са законом, актом о оснивању, статутом и општим актима Универзитета;

8) одлучивању о прихватању пројеката и о међународној сарадњи са страним високошколским установама, у складу са законом и међународним уговорима у области одбране и војне сарадње.

## 5. Општи акти

### Члан 121.

Војношколска установа доноси опште акте за које је овлашћена овим законом, актом о оснивању и статутом.

Основни општи акт војношколске установе је статут.

### Члан 122.

Статутом војношколске установе уређују се: делатност и пословање војношколске установе; правни положај и статус војношколских установа; наставни план и програм односно студије и студијски програми; упис на школовање и правила школовања; звања наставника и сарадника и услови за њихов избор; састав, делокруг, број чланова, начин избора, трајање мандата и начин одлучивања стручних органа војношколске установе у складу са овим законом, као и друга питања од значаја за организацију и рад војношколске установе.

Осим питања из става 1. овог члана, статутом средње војне школе уређују се и: организовање и спровођење образовно-васпитног рада; пријем, права, обавезе и организовање ученика; ангажовање наставног особља; обезбеђивање права, заштите и безбедности ученика и запослених; начин обавештавања ученика, родитеља и запослених, као и друга питања од значаја за рад школе.

Статутом Школе националне одбране, у складу са овим законом, утврђују се надлежност, начин рада и одлучивања органа руковођења и стручних органа Школе националне одбране.

Статут и општа акта војношколске установе објављују се у „Службеном војном листу”.

## 6. Регистар средњих војних школа и војних високошколских установа

### Члан 123.

Министарство одбране, у складу са овим законом, води регистар (евиденцију) средњих војних школа и војних високошколских установа, у облику укорићене главне књиге коју чине регистарски листови и збирка исправа, а у који се уписују или бришу подаци на основу акта о њиховом оснивању или укидању.

У главној књизи из става 1. овог члана, евидентирају се и уносе подаци за средње војне школе и за војне високошколске установе, у следеће обрасце:

- 1) Образац А – регистарски лист средње војне школе;
- 2) Образац Б – регистарски лист војне високошколске установе.

Обрасци из става 2. овог члана садрже следеће податке: редни број, врсту војношколске установе, назив војношколске установе (пословно име, облик организовања/правна форма, седиште, телефон, и-мејл), назив организационе јединице у чијем саставу је војношколска установа, оснивање војношколске установе (податак о оснивачу, број решења и датум уписа у регистар правних лица и шифру претежне делатности), датум уписа војношколске установе, делатност војношколске установе, делатност организационе јединице у чијем саставу је установа, област у којој војношколска установа обавља делатност, матични број и пореско-идентификациони број (ПИБ), верификацију војношколске установе, запослени у смислу одредаба закона којим се уређује војно образовање, простор и опрему за обављање делатности, престанак рада војношколске установе, напомену у

коју се уносе подаци о свим променама (промена назива/пословног имена, седишта, облика организовања, статусна промена, промена оснивача, брисање из регистра и др.).

Збирка исправа на основу којих се уписују подаци у регистар, чува се у омотима за сваку војношколску установу и садржи: оснивачки акт, захтев војношколске установе поднет министарству надлежном за послове просвете, акт министарства надлежног за послове просвете по захтеву војношколске установе и акт о укидању.

Начин вођења регистра из става 1. овог члана ближе уређује министар одбране.

## **V. НАСТАВНО ОСОБЉЕ У ВОЈНОШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА**

### **Члан 124.**

Наставу и друге облике образовно-васпитног рада у војношколским установама остварује наставно особље.

Наставно особље прима се у службу у складу са прописима о Војсци Србије.

Ближе услове и начин остваривања сталног стручног усавршавања наставног особља прописује министар одбране, у складу са циљевима војног образовања и приоритетима Министарства одбране.

#### *1. Наставно особље у средњим војним школама*

### **Члан 125.**

Наставно особље у средњим војним школама чине наставник, васпитач, стручни сарадник и сарадник у настави.

Лице из става 1. овог члана је држављанин Републике Србије који испуњава услове у погледу квалификације и услове прописане Законом о Војсци Србије.

Задатак лица из става 1. овог члана јесте да својим компетенцијама осигура постизање циљева образовања и васпитања и стандарда постигнућа, уважавајући принципе образовања, предзнања, потребе, интересовања и посебне могућности ученика.

### **Члан 126.**

Министар одбране уређује ближе услове у погледу квалификације лица из члана 125. став 1. овог закона.

### **Члан 127.**

Наставно особље у средњој војној школи има недељну норму од 20 наставних часова непосредне наставе, а највише 24 наставна часа за период не дужи од једног полугодишта.

За наставнике из предмета математика, српски језик и књижевност и страни језици, ангажовање на непосредној настави износи 18 наставних часова седмично и два наставна часа за исправак писмених задатака.

До испуњења пуног радног времена од 40 часова недељно, наставно особље у средњој војној школи ангажује се на образовно-васпитним активностима на начин прописан статутом школе.

**Члан 128.**

Наставно особље у средњој војној школи у обавези је да се стално стручно усавршава ради успешнијег остваривања и унапређивања образовно-васпитног рада и стицања компетенција потребних за рад.

*2. Наставно особље у војним високошколским установама и Школи националне одбране*

**Члан 129.**

Наставно особље на Универзитету чине лица која остварују наставу и научноистраживачку делатност.

Наставно особље у војним високошколским установама и Школи националне одбране чине наставници, истраживачи, наставници страног језика, наставници вештина и сарадници.

а) Наставник

**Члан 130.**

Звања наставника на Универзитету јесу: редовни професор, ванредни професор и доцент.

Редовни професор, ванредни професор и доцент могу да изводе наставу на свим врстама студија.

**Члан 131.**

Наставник се бира у звање за ужу научну област, коју усваја Сенат Универзитета на предлог наставно-научног већа војношколске установе.

У звања наставника може бити изабрано лице које испуњава услове прописане законом, односно ближе услове утврђене општим актом о условима и критеријумима за избор у звања наставника, који доноси Сенат Универзитета, у складу са подзаконским актима и утврђеним минималним условима за избор у звања наставника од стране Националног савета за високо образовање.

Лице изабрано у научно звање на начин и по поступку којим је уређена научноистраживачка делатност може да реализује наставу на мастер академским и докторским академским студијама, у складу са законом којим се уређује високо образовање и општим актом Универзитета.

**Члан 132.**

Избор у звање наставника врши Универзитет.

Начин и поступак стицања звања наставника ближе се уређују општим актом Универзитета, у складу са законом којим се уређује високо образовање.

**Члан 133.**

Одлуку о избору у звање наставника доноси Сенат Универзитета.

Одлука из става 1. овог члана коначна је.

**Члан 134.**

Војна високошколска установа може на предлог стручног органа ангажовати у делу активне наставе, укључујући предавања и вежбе, на првом и другом степену студија, највише до трећине часова наставе на предмету у току семестра, предавача ван радног односа који има стечено високо образовање најмање мастер академских студија и који има неопходна знања и вештине у одговарајућој области и показује смисао за наставни рад, закључивањем уговора о ангажовању за извођење наставе.

Општим актом Универзитета ближе се уређују начин избора и време на које се ангажује предавач ван радног односа.

#### **Члан 135.**

Наставу страних језика, односно вештина у војним високошколским установама у саставу Универзитета могу изводити и наставници у звању наставника страног језика и наставника вештина, у складу са врстом студија за коју је установа акредитована.

Наставу страних језика, односно вештина може, осим лица које има стечено звање: доцента, ванредног професора и редовног професора, изводити и наставник страног језика, односно наставник вештина који има стечено високо образовање првог степена, објављене стручне радове у одговарајућој области и способност за наставни рад.

Наставник вештина из става 2. овог члана може се бирати само у оним ужим научним областима у оквиру научне области војне науке, које на предлог војних високошколских установа у саставу Универзитета усвоји Сенат Универзитета.

У смислу одредаба овог закона, узимајући у обзир специфичности војног образовања, наставник вештина се изузетно може бирати и у научним областима за које постоје докторске студије у Републици Србији.

#### **Члан 136.**

Избор у звање наставника страног језика, односно вештина врши војна високошколска установа, односно Школа националне одбране, у складу са својим општим актом.

Начин и поступак стицања звања наставника страних језика, односно вештина уређују се општим актом из става 1. овог члана.

Начин и поступак стицања звања наставника вештина из ужих научних области за које је надлежна Школа националне одбране уређују се општим актом Школе националне одбране.

#### **Члан 137.**

Наставници, наставници страног језика и наставници вештина имају право да:

- 1) буду бирани и поново бирани у звање наставника;
- 2) изводе наставу у складу са изборним звањем и стеченим референцама, на основу општег акта војне високошколске установе и Школе националне одбране;
- 3) изводе наставу са лицима из грађанства која су стекла статус студента и страним држављанима и буду ментори и чланови комисија при изради завршних радова и дисертација у складу са уговорима склопљеним на комерцијалној основи;
- 4) организују, изводе и учествују у научноистраживачком раду за потребе војне високошколске установе, Министарства одбране и Војске Србије;
- 5) организују, изводе и учествују у научноистраживачком раду којим се комерцијализује резултат рада;
- 6) израђују и препоручују уџбенике и приручнике за наставни предмет за који су изабрани;

7) предлажу усавршавање и преиспитивање наставног плана и програма и програма усавршавања.

За остварено право из става 1. тач. 3) и 5) овог члана наставнику припада накнада у складу са прописом који доноси министар одбране уз сагласност Владе.

#### **Члан 138.**

Наставници, наставници страног језика и наставници вештина у обавези су да:

1) у потпуности одрже наставу према садржају и у предвиђеном броју часова, утврђеним студијским програмом и планом извођења наставе;

2) обезбеђују изворе савремених научних и стручних информација и самостално, или у сарадњи са другим наставницима и стручњацима припремају, израђују и препоручују уџбенике за наставни предмет за који су изабрани;

3) учествују у изради наставног плана и програма и програма усавршавања;

4) воде евиденцију о присуству настави, обављеним испитима и постигнутом успеху на начин предвиђен општим актом;

5) редовно одржавају испите за кадете, студенте, слушаоце и полазнике према распореду у прописаним испитним роковима;

6) држе консултације са кадетима, студентима, слушаоцима и полазницима ради савладавања наставног програма и програма усавршавања;

7) буду ментори кадетима, студентима и слушаоцима при изради завршних радова и дисертација;

8) развијају колегијалне односе са другим члановима академске заједнице;

9) проверавају успешност свог рада у настави, у складу са општим актом који доноси Сенат Универзитета;

10) обављају и друге послове утврђене законом и општим актима војних високошколских установа и Школе националне одбране.

#### **б) Истраживач**

#### **Члан 139.**

Научна звања истраживача на Универзитету јесу: научни саветник, научни сарадник и виши научни сарадник.

Лице изабрано у научно звање може да изводи наставу на мастер академским и докторским академским студијама, под условима и на начин прописан законом и општим актом који доноси Сенат Универзитета.

Уколико лице из става 2. овог члана није радно ангажовано у саставу Универзитета са њим се закључује уговор о ангажовању за извођење наставе.

#### **Члан 140.**

Избор у звања истраживача спроводи се на начин и под условима предвиђеним законом којим се уређује научноистраживачка делатност.

## в) Сарадник

**Члан 141.**

Звања сарадника на Универзитету јесу: сарадник у настави, асистент и асистент са докторатом.

Општим актом војних високошколских установа у саставу Универзитета могу се утврдити и друга звања сарадника.

Сарадник се бира у звање за ужу научну област, коју усваја Сенат Универзитета на предлог надлежног већа војне високошколске установе.

У звање сарадника може бити изабрано лице које испуњава услове прописане законом, односно ближе услове утврђене општим актом о условима за избор у звања сарадника, који доноси надлежно веће војне високошколске установе.

**Члан 142.**

Избор у звање сарадника врши војна високошколска установа у саставу Универзитета.

Начин и поступак стицања звања сарадника уређује се општим актом војне високошколске установе из става 1. овог члана.

**Члан 143.**

Сарадници имају право да:

- 1) буду бирани и поново бирани у звања сарадника;
- 2) учествују у реализацији наставе у складу са изборним звањем и стеченим референцама, на основу општег акта војне високошколске установе и Школе националне одбране;
- 3) учествују у реализацији наставе са лицима из грађанства која су стекла статус студента и страним држављанима у складу са уговорима склопљеним на комерцијалној основи;
- 4) учествују у реализацији научноистраживачког рада за потребе војне високошколске установе, Министарства одбране и Војске Србије;
- 5) учествују у научноистраживачком раду којим се комерцијализује резултат рада;
- 6) учествују у изради помоћних уџбеника за наставни предмет за који су изабрани.

За остварено право из става 1. тач. 3) и 5) овог члана сараднику припада накнада у складу са прописом који доноси министар одбране уз сагласност Владе.

**Члан 144.**

Сарадници су у обавези да:

- 1) припремају и изводе вежбе под стручним надзором наставника;
- 2) помажу наставнику у припреми научно-наставног процеса;
- 3) учествују у одржавању испита у складу са студијским програмом и планом извођења наставе;
- 4) обављају консултације са кадетима, студентима и слушаоцима;

5) буду ментори при изради завршних радова на основним и интегрисаним академским студијама;

6) раде на сопственом стручном усавршавању ради припремања за самосталан научноистраживачки рад, у сврху стицања вишег академског степена односно доктората;

7) развијају колегијалне односе са другим члановима академске заједнице;

8) проверавају успешност свога рада у настави, у складу са општим актом који доноси Сенат Универзитета;

9) обављају и друге послове у складу са законом, статутом и општим актима.

### *3. Посебна права и обавезе наставног особља*

#### **Члан 145.**

Министар одбране или лице које он овласти може да закључи уговор о извођењу наставе са запосленим професионалним припадником Војске Србије, са незапосленим лицем или са запосленим у другој установи, према законским условима ради:

1) замене одсутног запосленог преко 60 дана;

2) привремене попуне упражњеног формацијског места наставника;

3) извођења наставе из наставног предмета који је одобрен наставним планом и програмом, а формацијско место са том специјалношћу није предвиђено формацијом школе.

Лице из става 1. овог члана учествује у раду стручних органа школе без права одлучивања, осим у раду одељењског већа.

#### **Члан 146.**

Професионални припадник Војске Србије који је постављен или распоређен у војношколској установи и има одговарајуће наставно, научно или сарадничко звање, односно испуњава услове у погледу квалификација, може изводити наставу у тој војношколској установи и ван редовног радног времена закључивањем уговора о допунском раду у укупном трајању до 1/3 пуног радног времена.

Сагласност за обављање допунског рада код свог послодавца професионалном припаднику Војске Србије из става 1. овог члана на период од годину дана даје ректор Универзитета.

Са лицем из става 1. овог члана, уговор о допунском раду закључује старешина одређен општим актом војношколске установе.

#### **Члан 147.**

Професионални припадник Војске Србије који има одговарајуће наставно, научно или сарадничко звање, односно испуњава услове у погледу квалификација, може изводити наставу у војношколској установи и ако није постављен или распоређен на формацијско место у тој војношколској установи, на основу уговора о ангажовању.

Изузетно, у реализацији каријерних усавршавања могу се ангажовати и професионални припадници Војске Србије који нису постављени у војношколској установи и не поседују одговарајуће наставно или научно звање, на основу уговора о стручном ангажовању.

**Члан 148.**

Допунски рад професионалних припадника Војске Србије из члана 146. овог закона уређује министар одбране.

Начин, поступак, ближе услове, као и друга питања од значаја за ангажовање лица из члана 147. овог закона уређује министар одбране на предлог самосталне војне високошколске установе.

**Члан 149.**

Ради спречавања сукоба интереса, наставник, односно сарадник Универзитета који је ангажован у наставном процесу може закључити уговор којим се радно ангажује у другој високошколској установи ван Универзитета, на основу мишљења стручног органа Универзитета и одобрења министра одбране или старешине кога он овласти.

Наставници, односно сарадници постављени односно распоређени на формацијска места са пуним радним временом на војној високошколској установи, односно Школи националне одбране, могу се радно ангажовати у другој високошколској установи ван Универзитета само ван радног времена.

Услови и поступак давања сагласности за ангажовање наставника, односно сарадника у другој високошколској установи ван Универзитета уређују се општим актом Универзитета.

**Члан 150.**

Наставном особљу из члана 129. став 2. овог закона, изборни период мирује за време проведено:

- 1) на породилском одсуству;
- 2) на одсуству ради неге детета;
- 3) на одсуству ради посебне неге детета или другог лица према којем постоји законска обавеза издржавања;
- 4) на привременој спречености за рад дуже од шест месеци;
- 5) у војном представништву у иностранству дуже од шест месеци;
- 6) у мировној мисији дуже од шест месеци;
- 7) на каријерном усавршавању дуже од шест месеци;
- 8) на другим активностима у складу са законом.

Под мировањем изборног периода из става 1. овог члана подразумева се да лице, којем мирује изборни период, није у могућности да остварује права и извршава обавезе прописане одредбама овог закона, а које проистичу из избора у звање. Након истека периода мировања, изборни период се продужава за то време.

У случају мировања изборног периода војна високошколска установа и Школа националне одбране у обавези су да обезбеде несметано извођење наставе и одржавање испита.

**Члан 151.**

Уколико наставник, сарадник, односно наставник вештина не буде изабран у исто или више звање након истека периода на који је изабран, губи звање, престаје му радно ангажовање у војној високошколској установи и Школи националне одбране и распоређује се на рад у јединицу или установу

Министарства одбране, односно Војске Србије у складу са прописима којима се регулише служба професионалних припадника Војске Србије.

#### **Члан 152.**

Наставнику – професионалном војном лицу који испуњава услове за престанак професионалне војне службе, са правом на пензију може бити продужена служба у складу са прописима којима се уређује служба у Војсци Србије.

#### **Члан 153.**

Наставник коме је престала професионална војна служба, са правом на пензију у складу са законом, задржава звање које је имао у тренутку престанка службе.

Наставник из става 1. овог члана може бити ангажован на свим нивоима студија и усавршавања до истека изборног звања стеченог на Универзитету, а најдуже до навршених 65 година живота.

Наставник из става 1. овог члана може задржати преузете обавезе на мастер академским и докторским академским студијама као ментор или члан комисија у поступку израде и одбране завршних радова, односно дисертација на тим студијама и као члан комисије за избор наставника.

Одлуку о ангажовању наставника из става 1. овог члана доноси Сенат Универзитета.

Права и обавезе наставника из става 1. овог члана уређују се уговором.

### **VI. ФИНАНСИРАЊЕ ВОЈНОШКОЛСКИХ УСТАНОВА**

#### **Члан 154.**

Војношколске установе стичу средства из следећих извора:

- 1) буџета Републике Србије у оквиру средстава опредељених Министарству одбране;
- 2) прихода од пружања услуга који, у складу са законом, имају карактер сопствених прихода;
- 3) других извора, у складу са законом.

Средствима из става 1. овог члана војношколске установе управљају самостално.

Средства за обављање делатности у току једне школске године обезбеђују се у складу са програмом рада војношколске установе.

Орган пословођења војношколске установе, односно орган руковођења Школе националне одбране, одговара Министарству одбране за наменско и економично трошење средстава додељених из буџета Републике Србије.

#### **Члан 155.**

Средства која оствари војношколска установа могу се користити за финансирање:

- 1) исплате накнаде наставном особљу за лица из члана 146. овог закона у наставном процесу и научно-истраживачкој делатности;
- 2) набавке услуга и роба;
- 3) набавке основних средстава;
- 4) међународне сарадње;

- 5) издавачке делатности;
- 6) за изворе информација и информационе системе;
- 7) набавке библиотечке грађе;
- 8) обављање научноистраживачког и стручног рада који је у функцији подизања квалитета наставе;
- 9) научно и стручно усавршавање запослених;
- 10) развоја наставно-научног подмлатка и материјалне базе наставе;
- 11) рада са даровитим кадетима и студентима;
- 12) рада Кадетског парламента и ваннаставну делатност кадета и ученика;
- 13) трошкове презентације;
- 14) друге намене у складу са законом.

#### **Члан 156.**

Средства која војна високошколска установа и Школа националне одбране остваре, изузев средстава која обезбеђује оснивач, чине сопствени приход (школарина, пружање услуга трећим лицима и други извори стицања).

Средствима из става 1. овог члана војна високошколска установа и Школа националне одбране располажу самостално, у складу са законом.

#### **Члан 157.**

Војна високошколска установа и Школа националне одбране стичу средства из школарине на основу одлуке о висини школарине за лица из грађанства и стране држављане, у складу са законом.

Одлуку из става 1. овог члана за сваку школску годину доноси орган управљања Универзитета, уз претходно прибављено мишљење Министарства одбране.

Мерила за утврђивање школарине и обрачун трошкова школовања утврђују се општим актом Универзитета.

### **VII. ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ**

#### **Члан 158.**

Средње војне школе и војне високошколске установе у саставу Универзитета воде евиденције у складу са прописима о средњем образовању и васпитању и високом образовању и у складу са овим законом, а у сврху пријема на школовање, праћења тока школовања и војностручног оспособљавања и издавања јавних исправа.

Школа националне одбране води евиденцију о основним подацима лица на усавршавању, матичну књигу лица на усавршавању, историјат класе слушаца, евиденцију издатих уверења и дупликата уверења, као и евиденцију признатих уверења о завршеним усавршавањима у иностранству.

Евиденције из става 2. овог члана воде се у циљу праћења тока усавршавања и ради наставка усавршавања, односно каријерног вођења официра и садрже следеће податке: име и презиме, име родитеља, пол, јединствени матични број грађана, датум и место рођења, број телефона, претходно завршене школе, успех са матурског испита, успех на пријемном испиту, претходно постигнути успех на школовању и усавршавању, стечено звање, назив установе и државе у којој је стечена исправа.

Војношколска установа, као руковалац подацима, чува податке садржане у евиденцијама из ст. 1. и 2. овог члана, у складу са прописима којима су регулисани рокови чувања регистратурског материјала у Министарству одбране и Војсци Србије.

Поред података из евиденција из ст. 1. и 2. овог члана, војношколске установе обрађују и податке који произилазе из природе војне службе, а односе се на резултате у вези са извршеном безбедносном провером и провером здравствене способности.

На основу података из евиденције, војношколске установе издају јавне исправе.

#### **Члан 159.**

Војне високошколске установе и Школа националне одбране, воде евиденције у папирној и електронској форми. Евиденције у електронској форми воде се у оквиру информационог система, који установљава Универзитет.

Начин и поступак вођења евиденција у информационом систему Универзитета, мере заштите података о личности, рокове чувања и друга питања од значаја за вођење евиденција ближе уређује министар одбране.

### **VIII. ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНИХ ИСПРАВА**

#### **Члан 160.**

Лице које је завршило претходни ниво школовања или део школовања у иностранству може се уписати, односно наставити школовање у војношколским установама по наставном плану и програму, односно на студијском програму, уколико је извршено признавање стеченог образовања у институцији надлежној за признавање страних школских исправа.

Лице које је завршило претходни ниво каријерног усавршавања или део каријерног усавршавања у иностранству може наставити образовање, односно усавршавање у Школи националне одбране уколико је извршено признавање стеченог образовања, односно усавршавања од стране стручног органа Школе националне одбране.

Поступак признавања стране високошколске исправе ради наставка школовања спроводи се у складу са одредбама закона који уређује област високог образовања.

Поступак вредновања и признавања исправе стечене у страним војним школама и њиховој еквиваленцији са каријерним усавршавањима, уређује Школа националне одбране.

#### **Члан 161.**

Признавање стране високошколске исправе ради запошљавања врши се у складу са одредбама закона којима се уређује област високог образовања и национални оквир квалификација у Републици Србији.

### **IX. ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ**

#### **Члан 162.**

Припремање, одобравање, издавање и избор наставно-образовне литературе за потребе средњег војног образовања и васпитања, као и њено праћење и вредновање током коришћења у образовно-васпитном раду врши се у складу са прописима којима се уређује издавање уџбеника и наставних средстава у Војсци Србије уз поштовање права на равноправност и забрану дискриминације.

Наставно-образовна литература из става 1. овог члана штампа се у складу са прописима којима се уређује издавачка делатност у Министарству одбране и Војсци Србије.

#### **Члан 163.**

Припремање, одобравање и издавање наставно-образовне литературе за потребе високог војног образовања и научноистраживачког рада од значаја за одбрану, као и стандарди квалитета и поступци за праћење и вредновање наставно-образовне литературе уређују се општим актом Универзитета, у складу са законом и општим принципима равноправности и забрану дискриминације.

#### **Члан 164.**

Израда наставно-образовне и војно-научне литературе планира се у складу са прописима којима се уређује издавачка делатност у Министарству одбране и Војсци Србије.

### **X. НАДЗОР И ОЦЕЊИВАЊЕ ЕФИКАСНОСТИ**

#### **Члан 165.**

Надзор над спровођењем одредаба овог закона у војношколским установама врши Министарство одбране, кроз инспекцијски надзор и стручно педагошки надзор.

Инспекцијски надзор над спровођењем овог закона у раду војношколских установа врши Инспекторат одбране.

Стручно педагошки надзор над спровођењем овог закона у раду војношколских установа врши носилац функције образовања у Министарству одбране.

Војношколске установе спроводе поступак оцењивања ефикасности (самоевалуације) квалитета програма, наставе и услова рада на крају сваке студијске, односно школске године, у складу са статутом установе.

У поступку оцењивања ефикасности квалитета програма, наставе и услова рада врши се анонимно анкетирање ученика, кадета, студената, полазника и слушаца на свим нивоима, најмање једном годишње о програмима, настави, условима и раду наставног особља.

Учешће ученика кадета, студената, полазника и слушаца у анкетирању из става 5. овог члана обавезно је.

Резултати анкетирања достављају се надлежном руководиоцу војношколске установе.

#### **Члан 166.**

Извештаје о оцењивању ефикасности квалитета програма, наставе и услова рада, које припрема војношколска установа, усваја орган управљања војношколске установе.

Извештај из става 1. овог члана, војношколска установа доставља министру одбране.

Начин и критеријуми оцењивања ефикасности квалитета програма, наставе и услова рада за програме, наставне опреме, квалификација наставног особља, начина обављања наставе, уписа на школовање и студије, процента пролазности на испитима, процента дипломираних лица и садржаја анкете ближе се уређују општим актом високе војношколске установе.

## **XI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**

### **Члан 167.**

Поступци по захтеву за вредновање и признавање јавних исправа започети према прописима који су важили до ступања на снагу овог закона окончаће се по тим прописима, у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

### **Члан 168.**

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи члан 74. став 1. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС”, бр. 116/07, 88/09, 101/10 – др. закон, 10/15, 88/15 – УС, 36/18, 94/19 и 74/21 – УС).

Подзаконски акт донет на основу члана 74. став 1. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС”, бр. 116/07, 88/09, 101/10 – др. закон, 10/15, 88/15 – УС, 36/18, 94/19 и 74/21 – УС), остаје на снази до почетка примене подзаконских аката из члана 36. став 4, члана 43. и члана 44. став 4. овог закона.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи члан 80. став 5. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС”, бр. 116/07, 88/09, 101/10 – др. закон, 10/15, 88/15 – УС, 36/18, 94/19 и 74/21 – УС) – у делу који гласи: „школовању,” и „специјализацији, односно усавршавању”.

### **Члан 169.**

Постојеће војношколске установе настављају да обављају делатност у складу са овим законом, и у обавези су да своју организацију ускладе са одредбама овог закона – у року од девет месеци од дана ступања на снагу овог закона.

### **Члан 170.**

Подзаконски акти предвиђени овим законом донеће се у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

### **Члан 171.**

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о војном образовању („Службени гласник РС”, број 36/18).

Подзаконски акти донети на основу Закона из става 1. овог члана примењиваће се до доношења подзаконских аката предвиђених овим законом, осим ако су у супротности са одредбама овог закона.

### **Члан 172.**

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.